



مهم‌ترین اولویتهای امنیت ملی آمریکا (از نگاه کارشناسان آمریکایی)

جایگاه ایران در دغدغه‌های امنیت ملی آمریکا

این مطالب نشان می‌دهد مساله «هسته‌ای» و حمله به کشور، در صورت شکست مذاکره‌های کنونی، در اولویت اقدام «احتمالی» درجه ۲ و با «تأثیرگذاری» ۱ قرار دارد. به زبانی دیگر، مساله هسته‌ای ایران برای آمریکا جزو اولویتهای پیشگیرانه «بالا»ست.

۴۷

نوشته پیش‌رو، خلاصه نتایج پیمایش اینترنتی مرکز اقدام پیشگیرانه شورای روابط خارجی آمریکا (در کتابچه‌ای به همین نام) است که کوشیده تا از راه برآورد نگرانی‌های ژئوپولیتیکی آمریکا در ۲۰۱۴ میلادی، سیاستگذاران آن کشور را در راستای گام‌های پیشگیرانه یاری کند. نظرسنجی کارشناسی با پرداختن به سه لایه، درصد تأثیرگذاری و احتمال رویدادها را روشن می‌سازد. منظور از درصد تأثیرگذاری همان درجه تأثیر مسایل یادشده بر امنیت ملی آمریکاست و احتمال، میزان امکان وقوع رخداد را نشان می‌دهد.

لایه اول؛ اولویتهای پیشگیرانه بالا

الف): احتمال بالا و تأثیر متوسط:

۱- افزایش بی‌ثباتی در افغانستان به دنبال خروج نیروهای ائتلاف یا انتخابات کشور

۲- فزونی خشونت در پاکستان،

۳- نیرومندی القاعده در عربستان در پی بی‌ثباتی یمن یا واکنشی به نبردهای ضدتروریستی آمریکا

۴- جنگ داخلی در عراق به خاطر خشونت‌های فرقه‌ای

۵- افزایش بی‌ثباتی در اردن متأثر از سوریه.

ب) احتمال میانه و تأثیر بالا:

۱- دخالت محدود نظامی در سوریه به خاطر شدت جنگ داخلی

۲- حمله سایبری ویرانگر به زیرساخت‌های مهم آمریکا یا حمله تروریستی به آن یا متحدانش

۳- حمله علیه ایران در صورت شکست مذاکرات یا آشکارشدن توسعه توان ساخت سلاح این کشور

۴- بحران شدید بر سر کره شمالی به دلیل تحرک‌ها، بی‌ثباتی داخلی یا تهدید به استفاده از سلاح هسته‌ای.

لایه دوم؛ اولویت‌های پیشگیرانه میانه

الف) احتمال بالا و تأثیر اندک:

۱- فرقه‌گرایی و بی‌ثباتی فزاینده در نیجریه

۲- خشونت جمعی در آفریقای مرکزی.

ب) احتمال و تأثیر میانه:

۱- بدترشدن اوضاع مصر به ویژه در سینا

۲- فزونی خشونت فرقه‌ای در لبنان متأثر از سوریه

۳- ادامه کشمکش در سومالی و حمله تروریستی فزاینده الشباب به همسایگان

۴- بالاگیری بی‌ثباتی در لیبی

۵- فزونی خشونت‌های مواد مخدر مکزیکی

۶- رویارویی هند و پاکستان با حمله تروریستی بزرگ یا متأثر از کشمیر.

پ) احتمال اندک و تأثیر بالا: ۱- درگیری مسلحانه چین با ژاپن یا کشورهای دیگر در دریای چین شرقی.

لایه سوم؛ اولویت‌های پیشگیرانه پایین

الف) احتمال میانه و تاثیر اندک:

۱- بی ثباتی در مالی و تاثیر بر پیرامون

۲- شورش‌های مردمی در سودان و درگیری با سودان جنوبی

۳- ازسرگیری کشمکش کردهای ترکیه و خاورمیانه

۴- فزونی خشونت در کنگوی شرقی با تاثیر منطقه‌ای

۵- خشونت‌های فزاینده بودائیان و مسلمانان میانمار

۶- خشونت بلندمدت در بنگلادش در پی انتخابات.

ب) احتمال اندک و تاثیر میانه:

۱- برخورد چین و هند.

پ) احتمال و تاثیر اندک:

۱- بی ثباتی فزاینده در ونزوئلا و تاثیر بالقوه منطقه‌ای آن

۲- زدو خورد آذربایجان و ارمنستان بر سر قره‌باغ.

افزون بر پیمایش، ۱۲۰۰ مقام دولتی، کارشناس سیاست خارجی و استاد دانشگاهی، برخی از رخدادهای احتمالی دیگر را پیشنهاد داده‌اند؛

۱- بی ثباتی فزاینده چین، عربستان، بحرین، تونس، قرقیزستان و کوبا (پس از کاسترو)

۲- دخالت روسیه در گرجستان و اوکراین و جمهوری‌های پیشین

۳- کشمکش اسرائیل و حزب‌الله یا انتفاضه سوم فلسطین

۴- پیش‌آمدن ادعاهای سرزمینی قطب شمال

۵- حمله چین به تایوان.

نتیجه‌گیری

لازم دانسته‌شده، آمریکا برای پیشگری احتمالی، به ترتیب چنین موردهای را در سیاست‌گذاری مد نظر قرار دهد؛

(۱) خشونت‌های فرقه‌ای و تروریستی در عراق، افغانستان، پاکستان، عربستان و اردن

(۲) موضوع‌های هسته‌ای (ایران و کره شمالی)، حمله سایبری و تروریستی (به خود آمریکا) و دخالت نظامی در کشوری دیگر (سوریه)

(۳) فرقه‌گرایی در نیجریه (غرب آفریقا) و خشونت جمعی در آفریقای مرکزی

(۴) بی‌ثباتی در مصر، سومالی و لیبی (شمال شرق، شرق و شمال آفریقا)، خشونت فرقه‌ای در لبنان، درگیری هند و پاکستان و ناامنی‌زایی مواد مخدر در مکزیک

(۵) درگیری چین و ژاپن

(۶) شورش‌های سودان و درگیری با سودان جنوبی (شمال شرق آفریقا)، بی‌ثباتی کنگوی شرقی، مالی (غرب آفریقا)، کردهای ترکیه در خاورمیانه و خشونت‌های میانمار و بنگلادش (جنوب آسیا)

(۷) برخورد چین و هند

(۸) بی‌ثباتی در ونزوئلا و درگیری بر سر قره‌باغ.

تنها افراد بیرون از پیمایش بوده‌اند که موردهایی، چون روسیه، اسرائیل، فلسطین و حزب‌الله را به نظرسنجی افزوده‌اند.

جایگاه ایران

گزارش ارائه شده اگرچه بیشتر بیانی از دغدغه‌های امروز سیاست خارجی آمریکا است، اما جایگاه ایران در این سیاست را نیز نشان می‌دهد. پیمایش، از نظر اولویت، ۸ گروه اقدام احتمالی آمریکا و ۸ لایه تاثیرگذار بر امنیت ملی آن را در نظر گرفته‌است. این مطالب نشان می‌دهد مساله هسته‌ای و حمله به کشور، در صورت شکست مذاکره‌های کنونی، در اولویت اقدام احتمالی درجه ۲ و با تاثیرگذاری ۱ قرار دارد. به زبانی دیگر، مساله هسته‌ای ایران برای آمریکا جزو اولویت‌های پیشگیرانه بالاست.